

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V spravi prejemam mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostopna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zabavne, osemstnice itd.:
 enostopna pettivrsta po 20 vin.
Poslano:
 enostopna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenemli no-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Velesrbsko hudodelstvo.

Velesrbsko je torej v svoji cinično zločinski brezvestnosti resnično privedlo do vojske. Ni ga izraza, ki bi le oddaleč zadostno zamogel označiti ogorčenje poštenega slovenskega ljudstva proti srbstvu, ki je edin krivec, da morajo danes zapuščati sinovi svoje stariše, možje svoje žene, očetje svoje otroke. Ves srd, ki ga je sposobna poštenost proti zločinstvu, ves ta srd se obrača proti srbstvu in proti vsem onim, ki so mu dajali in mu dajejo potuho.

Premalo bi bilo rečeno, če bi rekli, da bo slovenski vojak storil svojo dolžnost, kajti storil bo več, veliko več. Junaštvo slovenskega vojaka se je izkazalo na vseh bojnih poljih Evrope kot neprekosljivo. Njegovemu junaštvu se pridružuje globoki srd proti brezličnemu nesramnemu srbstvu, s katerim hočemo definitivno obračunati, da bo potem mir enkrat za vselej.

Naš dobri cesar Franc Jožef je želel v miru skleniti svoje dni. Prihodnji mesec bo 85 let star, v tej dobi se človek ne igra z ognjem in z mečem. Naš cesar je pa poleg tega upravičeno slovel v celi Evropi kot vladar miru. A še tega čestitljivega moža, kateremu se ima zlasti Srbija izključno zahvaliti, da ni bila po bitki pri Slivnici od Bolgarov popolnoma razrušena, je ista Srbija pomorila prestonaslednika in njegovo soprogo in mu tako vsilila meč v roko.

Če bi imela Srbija le količkan čuta za čast in poštenje, bi bila morala sprejeti pogoje Avstrije, toda kdo bo čast in poštenje iskal pri kralju, ki je prišel po umoru na prestol, kdo pri srbski vladarji, ki je marioneta v rokah tistih oficirjev, ki so svojedobno pomorili kralja Aleksandra in njegovo soprogo! Mi nimamo pravice govoriti v imenu drugih narodov, vemo pa, da govorimo iz srca poštenega slovenskega naroda, ako v tej resni uri kličemo:

»Cesar Franc Jožef, slovensko ljudstvo stoji za teboj! Smrt sovražnikom! Bog živi in ohrani našega cesarja in čirno Avstrijo!

Poročila o vojnem položaju.

Dunaj (uradno). Cesar je odredil delno mobilizacijo. Kjer se izvrši mobilizacija, tam se to naznani z javnim plakatiranjem. V krajih, kjer ne bo mobilizacije, ne bo nič plakatiranja. Cesar ostane še nadalje v Ischlu.

ODPOTOVANJE BARONA GIESLA IZ BELGRADA.

Zemun. Avstro-ogrski poslanik baron Giesl se je pripeljal iz Belgrada v Zemun sinoči ob 3/4 na 7. zvečer. Časnikarjem v Zemu je rekel: »Odpotoval sem,« drugič ga nič, nakar se je s svojo rodbino vsedel v voz in se odpeljal na zemunski centralni kolodvor. Baron Giesl je v hotelu večerjal in se je ob 9. zvečer čez Budimpešto odpeljal na Dunaj. Del poslaniškega osobja je zapustil Belgrad, drugi so se pa podali v nemško poslaništvo, kjer so po 6. uri poleg nemške razvili tudi avstrijsko zastavo.

V STANJU PREKINJENIH DIPLOMATIČNIH ZVEZ.

Dunaj. S poučene strani se izjavlja: Sedanje stanje ni vojno stanje in se po mednarodnih običajih smatra za prekinjenje diplomatskih zvez. Diplomatično se od naše strani v Belgradu nič ne podvzame. Pri nas se zdaj vojaško oborožujemo. Če se medtem Srbija premisli, kar je le tako mogoče, da vse naše zahteve brezpočno sprejme, bi morala še povrniti nastale vojaške stroške.

V ISLU.

Bad Ischl. Včeraj ob 5. popoldne se je podal vojni minister Krobatin s kolo-

dvora k cesarju v avdijenco. Skupni finančni minister Bilinski je ob 5. popoldne obiskal zunanega ministra grofa Berchtolda. Nekoliko po peti uri je prišel Berchtold v cesarjev kabinet. Cesar ga je zaslísal ob pol 6. uri popoldne. Grof Berchtold je ostal z vojnim ministrom pol ure pri vladarju, nakar je ostal še pri cesarju vojni minister. Ob 8. zvečer je dobil grof Berchtold obvestilo barona Giesla in se je takoj podal k cesarju, kjer je bil še vojni minister Krobatin, oba cesarjeva generalna pobočnika in kabinetni ravnatelj. Cesar je sprejel Berchtoldovo obvestilo. Grof Berchtold in vojni minister vitez Krobatin sta še sinoči odpotovala na Dunaj.

MANIFESTACIJE V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta. Ob 8. zvečer so vojaške godbe korakale po mestu. Velikanska množica je spremljevala vojaške godbe kljub plohi. Godbe so svirale Rakoczy-marš in Princ Evgen marš. Z oknov so klicali »Eljen« in pozdravljali z robci. Po mestu je korakala močna množica, ki je klicala: Eljen kralj! Eljen Berchtold! Eljen Giesl! Eljen Tisza!

PUTNIK ARETIRAN.

Dunaj. Ogrsko orožništvo je poizkusilo sinoči prijeti v vlaku načelnika srbskega generalnega štaba vojvoda Putnika. Vojvoda se je poizkusil z revolverjem ustreliti, a so to orožniki preprečili in Putnika prišli.

REVOLUCIJA V BELGRADU.

Budimpešta. »Pester Lloyd« poroča iz Zemuna: Iz belgrajske smeri se je ponoči čulo gromenje topov, sluti se, da je v Belgradu revolucija.

SRBSKA VLADA O ODGOVORU SRBSKE VLADE.

Belgrad. Vladno glasilo »Samouprava« je 25. t. m. objavila uvodnik, ki med drugim izjavi: 23. t. m. se je izročila avstro-ogrsko nota. Srbsko občinstvo je o njene vsebini bilo obveščeno iz avstrijskih in iz ogrskih listov. Srbski zunanji minister je že ponovno obrazložil stališče svojih ministrskih tovarišev, ki je, da Srbija želi odkritih soednih odpošajev do monarhije. Z ozirom na to bo Srbija radevolje pristala na zahteve avstro-ogrške vlade, ki se tičejo zločinskega dejanja v Sarajevu, to tembolj, ker je to njena dolžnost kot kulturna država. Srbija stoji še danes po izročenju note od strani Avstro-Ogrske na istem stališču, ker smatra to kot svojo dolžnost, da ustvari dobre odnose do svojega soseda.

Belgrad. Listi so objavili 25. t. m. šele objirno besedilo avstro-ogrške note, cirkularne note velesilam in komentar v »Fremdenblattu«. Izjavljali so upanje, da da vlada državnim potrebam primeren odgovor in da bodo prijateljske velesile, obito Rusija stale na strani Srbije v sedanjem trenutku. »Balkan« poroča, da odreja srbska vlada gotove varnostne odredbe in da zato denarne zaloge in državni arhiv prepeljejo v notranjo državo.

Belgrad. Narodna banka in Uprava fondova sta se že 24. t. m. preselili s svojimi tresorji v Niš.

OBOROŽEVANJE ČRNE GORE.

Cetinje. Mobilizacija celokupne črnogorske vojske je v polnem teku in se vrši z veliko naglico.

OBOROŽEVANJE SRBIJE.

Iz Monakovega poročajo, da so včeraj depoldne v vseh bavorskih konzularnih okrajih srbski vojaški obvezniki dobili brokajavne pozive, naj odpotujejo k svojim četam.

STALIŠČE, KI GA ZAVZEMA ITALIJA.

Rim. »Popolo romano« piše: Avstro-Ogrska je v polni svoji pravici in Srbija v popolni nepravici. Srbska vojna stranka je zavzela po balkanski vojski tako stališče, ki je učinkovalo na mladino, ki so jo v društvih in v šolah hujskali in izzvali

iredento v Bosni in v drugih obmejnih krajih, kar je povzročilo strašen zločin v Sarajevu. Bolj korektno kakor je, sploh Avstro-Ogrska nasproti Srbiji ni mogla nastopati. V istem smislu pišeta tudi »Corriere d'Italia« in »Messagro«.

Pariz. Rimski dopisnik tukajšnjega »Newyork Herald« poroča: Vladni krogi izjavljajo, da podpira Italija Avstro-Ogrsko diplomatsko. Ker je pa trozveza zgolj defenzivna, bi Italija, če Avstro-Ogrska Srbijo napade, zavzela najstriktnjšo nevtralnost.

Rim. »Italie« izjavi: Demarša je kazala tisto slovesno resnost, ki ji gre. — »Vita« piše: Diplomatični krogi so prepričani, da se spor Avstrije s Srbijo mirno reši.

BAVARSKA ZA AVSTRIJO.

Monakovo. V poslanski zbornici je pri današnji generalni debati o železniških postavkah opozarjal prometni minister Seidlein, da je na dohodke vplivala neugodna gospodarska konjunktura, predvsem pa vedne zmešnjave na vzhodu. Avstro-Ogrska se nahaja sedaj v težki uri. Vsi Bavarci žele, da bi prijateljska sosedna država, ako bi prišlo do vojne, ki bi ji bila usiljena s strašnimi dogodki, boj srečno in zmagošlavno prestala. — Zbornica je ta govor živahno odobraval.

KAKO SO SPREJELI NA HRVATSKEM ULTIMATUM?

Iz Zagreba poročajo »Reichsposti«: Ko se je zvedelo o ultimatu, ki je bil stavljen Srbiji, so se mnogokje dogodili ganljivi prizori. Hrvatski kmetje so se objemali, klicali »Živio« cesarju in monarhiji, čuli pa so se tudi klici: »Vendar dobi enkrat Srb kar rabil« Srbsko prebivalstvo je povsod mirno sprejelo vest o ultimatu.

PATRIOTIČNE MANIFESTACIJE.

Pri včerajšnji konjski dirki v Badnu je došlo do velikih patriotičnih manifestacij. Godba je intonirala marš princa Evgena in cesarsko pesem, ki jo je številno občinstvo navdušeno pelo.

KAKO SO SPREJELI VEST O ULTIMATU V SARAJEVU.

Ko se je zvedelo v Sarajevu o ultimatu, ki je bil stavljen Srbiji, se je med Hrvati in mohamedanci pokazalo silno navdušenje, medtem ko je nota vzbudila med Srbi veliko konsternacijo.

Položaj v Srbiji v soboto.

Posebni poročevalec »W. T.« javlja ob 8. uri zvečer iz Belgrada: Na mesto mirnega dopoldanskega razpoloženja je zavladala popoldne velika razburjenost. Popoldne je vladna »Samouprava« priredila posebno izdajo, v kateri je izjavila v uvodniku, da je Srbija pripravljena načeloma sprejeti pogoje monarhije. List je pisal o noti zmerno in tudi drugi listi so bili zmerni. Interesantno pa je, da so se one točke, ki jih je Srbija smatrala za najponiževalnejše, izpustile. Do prvih popoldanskih ur je bilo razpoloženje odločno mirno in to tembolj, ker so tudi uradni krogi zastopnike avstro-ogrškega časopisja v tem smislu informirali in izjavili, da ne pride do vojske.

Popoldne pa se je razpoloženje takoj izpremenilo. Po belgradskih ulicah so se začeli ljudje zbirati v velikih množinah, pripovedovalo se je v razburljivem tonu, da je prišel telegram z 2000 besedami iz Peterburga, ki je situacijo takoj izpremenil. Takoj nato se je posvetoval prestolonaslednik s Pasičem, nakar se je izdalo mobilizacijsko povelje srbske armade.

Pred izlivom Save v Donavo so se odstranile takoj vse ladje (Schlepper). Vsi tujci, ki se nahajajo v Belgradu, so bili pozvani s prvimi parniki zapustiti srbsko ozemlje, sicer se ne bode pustilo nikogar več s srbskim potnim listom čez mejo. V mestu je vladalo navdušeno razpoloženje.

Meni se, da so se miroljubni nazori srbske vlade izpremenili, ker je častniški zbor nastopil pretilno. Nekateri pripisujejo izpremembo ruskemu telegramu. Ob pol 5. uri popoldne so se podali zastopniki časopisja v avstro-ogrsko poslaništvo, kjer jih je sprejel poslanik baron Giesl. Vprašali so ga, ali je sprejel povoljni odgovor, nakar je odgovoril, da še ni dobil nobenega odgovora. »Vsekako bom čakal do šeste ure.« Baron Giesl je bil že v potni obleki.

Specijalni korespondent »N. Fr. Pr.« javlja iz Zemuna: Ob pol 4. uri popoldne je nastopil v Belgradu prevrat. Ljudje so bili resnično prepričani, da je mir zagotovljen. Naenkrat se pojavi vest, da Francija in Rusija mobilizujeta in takoj se je pojavila po kavarnah vest, da je Srbija izdala mobilizacijsko povelje. Jaz sem tekel k poslaništvu, kjer je bil baron Giesl že pripravljen za odhod. Ministrski predsednik Pasić je prišel k baronu Gieslu ob 5. uri 35 min. in mu je izročil protipredloge, katere je Giesl kot nezadostne odklonil, nakar je zapustil ob 5. uri 55 minut Pasić avstro-ogrsko poslaništvo. Istočasno je odpotoval tudi baron Giesl z železnico v Zemun, kamor je dospel s soprogo in osobjem ob 3/4 7. uri zvečer. V hotelu Streicher je poslanik sprejel časnikarje in jim dejal: Sprejel sem od ministrskega predsednika Pasića dolgo noto, ki je bila nezadostna, vsled tega sem odpotoval. Baron Giesl je stal na vrtu in se je razgovarjal z brigadirjem in drugimi visokimi častniki, kar zaigra ciganska godba Rakoczyjevo in princa Evgena koračnico. Giesl je dal znamenje za aplavs, kateremu so se pridružili civilisti in častniki. Klicalo se je: »Živijo cesar!« »Doli z morilsko Srbijo!« Pela se je cesarska himna.

V Belgradu se vrši mobilizacija. Delavci državne tiskarne so bili pridržani za tisk mobilizacijskih povelj. Zandari raznašajo po ulicah mobilizacijska povelja. 150 rezervnih častnikov se je z orožjem predstavilo. — V Zemu u je mirno — v resnovadušenem razpoloženju, tako pri Hrvatih kakor pri Nemcih. Srbi so mirni. Kot vzrok prevrata se od poučene strani naznana sledeče: Belgradski vladni krogi so čakali na odgovor Rusije, ki je došel ob pol 4. uri popoldne in se je glasil: »Prosim mobilizirati!« obenem so se začeli mešati v zadevo častniki in so najburnejše zahtevali odklonitev avstrijske note.

Budimpešta. Tukajšnji srbski generalni konzul Milanković je dobil od svoje vlade ukaz, Budimpešto zapustiti. Odpeljal se je z popoldanskim vlakom v Belgrad.

Položaj v Avstro-Ogrski.

Prvo poročilo dunajskega zunanjega urada.

Dunaj. Sinoči ob četrta na osem je prečital dvorni svetnik Montlong, načelnik častnikarskega urada zunanjega ministrstva, navzočim zastopnikom časopisja sledeče obvestilo: Ob treh popoldne je bila mobilizirana srbska armada. Ob pol treh popoldne so zapustili Belgrad srbska vlada, kralj Peter in belgrajske oblasti in so odpotovale na jug. Točno ob 6. uri se je izročil odgovor srbske vlade na našo noto. Ker ne zaščeda našim zahtevam, je zapustil baron Giesl ob 6. uri 30 minut Belgrad. Srbskemu poslaniku na Dunaju so se dostavili popotni listi. Danes vkoraka avstro-ogrška armada v Srbijo.

Srbija odredila mobilizacijo. Odgovor na našo noto izročil Pasić.

Dunaj. Ministrski predsednik Pasić je prišel včeraj nekaj minut pred 6. uro zvečer v c. in kr. poslaništvo v Belgradu, kjer je izročil nezadosten odgovor na našo noto. Baron Giesl je nato notificiral, da so diplomatske zveze prekinjene in je ob 6. uri 30 minut zapustil s poslaniškim osobjem Belgrad.

Srbska vlada je že prej (ob 3. uri popoldne) odredila mobilizacijo celotne armade. Dvor in vlada sta zapustili Belgrad in sta preloženi v Kragujevac.

Ovacije zunanjemu ministru v Ischlu.
Bad Ischl. Zunanji minister grof Berchtold je došel včeraj ob tridesetih na štiri popoldne spremljan po legacijskem svetniku grofu Hoyosu v Ischl. Pozdravil ga je na kolodvoru sekčni svetnik skupnega finančnega ministrstva Beigel. Grof Berchtold se je odpeljal v hotel Bauer. Pred kolodvorom ga je pozdravilo številno občinstvo z glasnimi živjo-klici. Z istim vlakom se je pripeljal v Ischl vojni minister Krobatin in se nastanil v hotelu »Kaiserin Elisabeth«.

Velikansko navdušenje za vojsko na Dunaju.

Dunaj. Odločitev je padla. Bil je zelo dramatičen prizor, ko je načelnik literarnega urada v zunanjem ministrstvu dvorni svetnik pl. Montlong poklical k sebi časnika, ki so že več ur čakali v palači zunanjega ministrstva, in jim vidno razburjen naznanil, da so zdaj diplomatične zveze s Srbijo prekinjene. Časnikarji so zaklicali viharno »Hura!«, nakar se je dvorni svetnik zahvalil. Časnikarji so hoteli k izhodu in so zaklicali množici, zbrani na Ballhausplatzu: Vojska! Vojska! Zbrana množica je navdušeno ploskala. Velikanska množica je takoj napolnila notranji Burgplatz, trg pred Volksgartnom in vse sosedne ceste. Eden drugemu je klical: Na vojsko! Na vojsko! Navdušena množica je pela cesarsko pesem in Prinz Eugenov pesem. Na Schweizerhofu je množica vajom navdušeno klicala: Vojska!

Bil je trenutek navdušenja, ki se ga more popisati. Novica, vojska je, se je liki električna iskra raznesla po Dunaju. Glavni brzojavni urad na WipplingerstraÙe, kjer se nahaja časnikaška soba, je celi dan oblegala velikanska množica. Ko so došli tja prvi časnikaarji z avtomobili, so morali množico odstraniti. Z oken so časnikaarji naznanili množici, da je vojska. Zaorili so močno množico, ki je obkrožila okoli 8. ure zvečer je pričelo v notranje mesto hoditi ljudstvo iz okrajev. V vseh zabavališčih so godbe svirale cesarsko pesem in Prinz Eugenov pesem. Množica je odkrila povsod pela. Navdušenje na Dunaju je nepopisno.

Dunaj. Ko se je včeraj menjala dvorna straža, so bile velikanske patriotske manifestacije. Straža je prikorakala med zvoki Prinz Eugeneve pesmi na Dvor. Ljudje so peli bojevito pesem savojskega junaka in cesarsko pesem. Pred vojnim ministrstvom so bile velikanske manifestacije. Nadvojvodo Friderika, ki se je peljal dopoldne v vojno ministrstvo, je množica navdušeno pozdravljala.

Vojna sila Srbije.

Srbija se je po aneksiji Bosne izmed vseh balkanskih držav najbolj trudila, da svojo armado povzdigne. Do tega pomembnega trenutka je bila armada v srbski državi malo uvaÙevan faktor. Časniška zarota, gospodarjenje političnih koristolovcev in strankarske razprtije niso samo armado razvale, ampak so tudi častniškemu zboru izpodkopale duha in ugled. Šele politični dogodki leta 1908. so armado potisnili v ospredje javnega zanimanja, začelo se je računati z vojnimi zapletki in pojavilo se je upanje, da Srbija nekoč z dobro pripravljen vojsko svoje dozdevne pravice do Bosne uveljavi. Politični poraz v marcu 1909 se je pripisoval pomanjkljivi pripravljenosti vojne sile. Oba prva poziva so torej zdaj oboroÙili z modernim oroÙjem in ju obilno zaloÙili z municijo. Tudi se je povzdignil duh častniškega zbora. V tem dobrem razpoloÙenju je stopila armada v boj proti Turčiji in si je priborila v dveh pohodih uspehov, ki so samozavest vojske in častništva silno povzdignili, da, prenapeli. Takoj po končani vojski se je poÙirila vojna uprava, da pripravi vojsko za nov pohod. 27. maja 1914 je skupščina izreden oboroÙevalni kredit v višini 122,8 milijonov dinarjev, ki je za Srbijo nekaj abnormalnega, sprejela skoraj brez debate.

Srbska armada se deli po sedaj veljavni brambni postavi v tri pozive in črno vojsko. Prvi poziv obsega vse za oroÙje sposobne od 21. do 31. leta in ima v mirnem stanju razmerno močne kadre. Drugi poziv sega od 32. do 38. leta, mirovnih kadrov ni. V tretji poziv so uvršeni od 39. do 45. leta. V vseh treh pozivih znaša službena doba 24 let. Če računamo število rekrutov povprečno na 15.000 moÙ, bi znašal ves v treh pozivih rabni vojaški material do 360.000 moÙ. Rekrutni kontingent je znašal leta 1912. 22.400 moÙ, leta 1913. 28.300 moÙ, v bodoče se ima pa povečati na 40.000 moÙ. Letnik 1913 je bil vpoklican že spomladi 1913, rekruti letošnjega kontingenta so bili vpo-

klicani še tekom poletja v drugi balkanski vojski; izveÙbali so jih takrat le za silo, a to se je potem popravilo. Mirovna sila vojske je znašala leta 1912. po proračunu 2275 častnikov, 4300 podčastnikov in 22.908 vajakov, skupaj kakih 30.000 moÙ. Dejansko stanje pa je po »Löbellu« znašalo pozimi 1911/12 18.000 moÙ in je doseglo začetkom septembra 50—60.000 moÙ. Aprila 1914 so bili kadri močni 53.000 moÙ. Zadnji čas so bile vpoklicane še tudi rezerve in stalo je pod oroÙjem 120.000 moÙ.

Armada se je delila pred balkansko vojsko v pet divizij prvega poziva, za katere so obstojali močni kadri. Sedanje vojno stanje srbske armade bi bilo zaradi izgub v vojski, katere cenijo na 50.000 moÙ, komaj večje kakor v začetku balkanske vojske; torej bi obstajalo iz 250.000 do 300.000 moÙ prave vojske in iz formacij tretje in četrte vrste, ki za odločilno bitko ne pridejo v poštev, ampak samo na etapah in v gerilji. Računati moremo, da stopi srbska armada v boj najmanj s 5 do 6 zbori po 2 diviziji. Vsaka divizija šteje štiri pehotne polke, en konjeniški polk s tremi eskadroni, en poljski topniški polk z devetimi baterijami po 4 tope ter tehniške oddelke. Bojno stanje ene divizije računajo na 15.000 moÙ; celotno bojno stanje pride torej v prvi in drugi vrsti na 180—200.000 moÙ.

O sedanjih porazdelbi srbskih čet se ne da podati nobene zanesljive sode zaradi premikanj, ki so se izvršila zadnje dni z največjo tajnostjo. V Belgradu samem stoji deli donavske divizije (prvega poziva), 6—8000 moÙ, z enim ali dvema polkoma poljskega in teÙkega topništva. Ob Drini stoji na širnem prostoru ob bosenski meji porazdeljena drinska divizija; druge tri divizije bi imele svoje mesto v središču in na vzhodu. Mobilizacija srbske armade more biti dovršena v 8—12 dneh.

Srbske vojne priprave.

Srbska vlada je tajila, da bi bila odredila mobilizacijo. Mobilizacijski ukaz je v resnici že izdan, in že skoraj pred 14 dnevi so dobili vsi Srbi, ki so pod vojaško dolžnostjo, obvestilo, da ne smejo svojega bivališča premeniti, če je pa neobhodno potrebno, da to pristojnim vojaškim in civilnim oblastem takoj naznani. Vojaški obvezanci iz nove Srbije so čez polovico pod oroÙjem; za ÷etev so dobili dopust samo tisti, kateri so bili že dovolj izveÙbani. Vojaki iz Nove Srbije so skoro izključno v posadkah stare Srbije.

Vojaška uprava je dalje naročila civilnemu prebivalstvu, da popiše množino in vrsto poljskih pridelkov, ki bi mogli služiti za prekrbo vojske, in da te popise nemudoma izroči oblastem. V Rumuniji in ruski Besarabiji kupujejo konje neprestano, in vsak teden vozijo konjske transporte po ladjah iz Rumunije v Srbijo.

V maju je vojna uprava naročila v tujini velike množine zdravniških potrebščin, in kolikor ta naročila še niso izvršena, se je izvršitev zahtevala v najkrajšem obroku. Isto se je zgodilo zaradi velikih množin municije, ki je bila pred kratkim naročena. Zadnja naročila so bila dana v Nemčijo; bodo li ta zdaj izvršena? Srbija ima še velikanske zaloge streliva, kajti v Kragujevcu še niso odnehali z mrzličnim hitenjem v arzenalu, in tudi iz Francije so dospeli številni transporti.

Srbija je naročila dva monitorja, ki jih opremijo v Rumuniji. Organizirala je oddelek zračnega brodogoja, ki je za zdaj v Novi Srbiji; ima baje čez 10 letal. Od lani je rabila v poštnem prometu več avtomobilov, ki se jih ima v vojski porabiti za armado. Tudi zasebni avtomobilisti so obvezani, da dajo svoje avtomobile med vojsko armadi na razpolago.

Tudi to je treba omeniti, da so v Srbiji vsi moški od 16. leta naprej oboroÙeni. Kdor si oroÙja ne more iz svojega prekrbeti, ga dobi iz državnih zalog. Strelske vaje so za mladino vpeljane eno leto.

Nekako en teden je Narodna Obrana spet v akciji in je podrejena vojnemu ministrstvu kot brambna institucija. Ta njen nastop pomeni, da bodo organizirane irregularne čete, to je četaši. Mogoče, da vderejo te čete čez mejo že pred izbruhom vojne.

Nemiri v Rusiji. Krvavi izgredi.

Peterburg. 24. julija. V predkraju Steraja Dereva je danes policija na konjih streljala na stavkujoče, ki so streljali na policijo in jo obmetavali s kamenjem. Več delavcev je bilo ranjenih. V nekem drugem predmestnem okraju so delavci opoldne razbili dve gostilni. Prišlo je do spopadov, v katerih je bilo več delavcev ranjenih. Policija je več izgrednikov aretirala. Ponoči se je vršil zunaj mesta velik delavski shod, na katerem je bilo navzočih 8000 do 10.000 oseb.

Riga. 25. julija. Stavkujoči tovarniški in pristaniški delavci so danes zopet pričeli z delom.

Varšava. 25. julija. Delavci iz 50 tovarnen stavkajo. Njih število znaša 15.000 oseb.

Rusija pred revolucijo.

Rusija stoji v znamenju revolucije. Veliko vzhodna država, ki je v zadnji balkanski vojski igrala tako odločilno vlogo, da je bil v nevarnosti svetovni mir, za katerega se imamo edinole zahvaliti miroljubnosti našega presvetlega vladarja, je danes silno ogroÙena od notranjih uporov in revolucije.

Ruska država stoji zadnja leta skozi in skozi v znamenju poizkusne mobilizacije. Na stotisoče rezervistov stoji vsak čas pod oroÙjem. Gotovo je, da je to vedno oboroÙevanje silna teÙa za ljudstvo, ki nikakor več ne more prenašati teÙka vojna bremena. Delavstvo danes v Rusiji štrajka in danes stoji samo v Peterburgu okroglo 160.000 delavcev v stavki.

Rusija torej prav nič z veseljem ne presoja sedanjega političnega položaja. Država, ki ima v svojem lastnem srcu revolucijo, ni zmoÙna, da bi mogla s posebnim vplivom obvladati sedanjo situacijo. Pomisliti moramo še, da so Poljaki z rusko strahovladno skrajno nezadovoljni, da bo morda tudi Japonska posegla takoj v načrte Rusije na Daljnem vzhodu.

Rusija je pod vplivom mogočnega delavskega gibanja omilila policijsko postopanje, in sicer prav izdatno. Toda to sedaj v Rusiji vse nič ne pomaga, ker je prepozno. To je uvidela tudi vlada in kakor poroča »Frankfurter Zeitung«, je sklenil ministrski svet, da bo odredbe poostiril, da z vso energijo zatre revolucionarno gibanje.

Včeraj je bil položaj v Peterburgu nekoliko ugodnejši. Število stavkujočih je padlo na 20.000 oseb in tramvaj je pričel z delno voÙno na glavnih progah. Tramvajskih voz je razbitih nad polovico. Policija upa, da bo stavkarsko gibanje zatrla ali vsaj oslabila s tem, da je zaprla člane delavskega odbora.

Iz provincije ni nikakih poročil. Vest, da so pričeli s stavko ÷elezničarji v moskovskem okraju, še ni potrjena.

V Rusiji položaj neizpremenjen.

Peterburg. 24. julija. Včeraj zvečer je bilo v gozdih okoli Peterburga več velikih delavskih shodov. Nemiri so se ponoči ponovili. V wiborskem okraju so delavci postavili na dveh mestih barikade. Okoli polnoči se je razvil med delavci in kozaki vroč boj. Po daljšem hudem boju so vojaki zavzeli prostor, kjer so bili delavci. Prostor je bil ves s krvjo polit in stale so cele mlakuÙe krvi. Število ranjencev ni znano, ker so ranjence delavci sami odnesli. Čuje se, da je bilo več oseb ubitih. Če je to res, potem po to uporno gibanje med delavstvom le še pod÷galo. V celoti pa se je pokazalo, da je policija svoje strogo postopanje precej opustila.

Kolodvori so vsi vojaško zasedeni. Položaj je danes neizpremenjen.

Časopisov je le malo izšlo, ker tiskarji po veliki večini stavkajo.

Tramvajski promet je zopet ves ustavljen. V Moskvi stavkajo vsi tiskarji, v Tiflisu pa tudi uslužbenci cestne ÷eleznice. V Rigi je število stavkujočih zopet narastlo.

Vtis note v Bulgariji.

Sofija. Zaznanje avstro-ogrsk note v Belgradu je napravilo v javnosti mogočen vtis. Vsebina note se povsod z zanimanjem razpravlja, in sicer povsod z velikim zadoÙčenjem in veseljem.

Neodvisni »Dnevnik« pravi, da bodo ostali Srbi vedno nepoboljšljivi. Neobhodno potrebno je enkrat, da se Srbe eksemplarično kaznuje, ker ne poznajo mednarodne dostojnosti in navad in tudi na svojo lastno čast prav nič ne pazijo. Bulgarska javnost z velikim zadoÙčenjem pozdravlja vsak energičen korak Avstro-Ogrske, ki bo dovedel Srbijo do spoznanja. To spoznanje pa bo dobila Srbija le s silo in le na ta način bo prenehala Srbija draÙiti svoje sosedo. Na Balkanu bo ÷ele takrat mir, ko bo prenehala Srbija provocirati svoje sosedo, ko bo prenehala z aranÙiranjem zločinov.

Za sorodnike mobiliziranih. Dr÷avne podpore druÙinam.

Sedaj, ko se bliÙajo resni dnevi, se vidi kako je bilo prav, da se je v decembru 1912 izdal zakon, na podlagi katerega se zagotavljajo podpore druÙinam mobiliziranih. Ako je vpoklican rezervist ali domaesti rezervist, ima njegova druÙina pravico do dr÷avne podpore. Kot sorodniki pridejo v prvi vrsti zakonska žena in otroci v poštev. Dalje starši in sestre, otroci nezakonskih mater in nezakonske matere, ako prebivajo v dr÷avi in ako so avstro-ogrski dr÷avljanji, oziroma spadajo v Bosno ali Hercegovino. Kot pomoči potrebni se smatrajo oni, ki ÷ive v veÙjem delu od zasluÙka vpoklicanega. Podpora se določa vsako leto posebej in ne sme presegati veÙine povprečnega zasluÙka

vpoklicanega. Podpore se sestavljajo v zneskih na podlagi članov druÙine. Te podpore trajajo za časa vpoklica v službo, vsled katere dotičnik ne more z delom pre÷ivljati svojcev. Podpore pripadajo le potrebnim. Ako kdo ubeÙi ali je obsojen v teÙko ječo ali v še huÙjo kazen, odpadejo podpore. Svojcem, katerim je bil v boju ubit ali pogrešen, oziroma je vsled v službi dobljene bolezni umrl, se dele še šest mesecev podpore. Podpore, ki jih daje dr÷ava, se ne zniÙajo vsled kakih drugih (privatnih ali občinskih) podpor. Podpore se izplačujejo vsakega 1. in 16. dne v mesecu.

Vojna nevarnost in hranilne vloge.

Vojna nevarnost in hranilne vloge.

Z ozirom na vojno nevarnost se ljudje velikokrat boje za njih hranilne vloge, ki jih imajo v hranilnicah in raznih bankah. Marsikdo zahteva, da se mu vloge izplačajo. Marsikdo meni celo, da papirnat denar ni dober. Dr÷ava sicer sme v potrebi vzeti vozove, ÷ivali in druge potrebščine za vojno, toda denarja, ki je shranjen v hranilnicah, se ne more lotiti. Hranilne vloge so nedotakljive. Ne prijatelj in ne sovraÙnik se jih ne sme lotiti. To naj si zapomnijo tisti, ki menijo, da je denar manj varen v hranilnici, kakor v kaki nogavici. Saj je vendar hranilnega denarja največ naloženega v posestvih, katere ne izginejo. Torej, kdor bi bil v tem oziru v strahu, naj ohrani mirno kri in ne povzroča z nervoznostjo nepotrebnega razburjenja. Ako so ljudje pametni, potem ne more v nobenem slučaju obstojati najmanjša nevarnost za katerokoli rafajzovko. Zato z vsem poudarkom svarimo proti mrzlični prenapetosti in nepremišljenosti strahopetnih ljudi. Denar v hranilnici je varen, med tem ko doma velikokrat ni varen. Torej razum!

POZOR! SO GA
VOJNA POSOJILA

PREPOVEDANI SHODI IN OBHODI NA HRVAŠKEM.

Zagrebsko policijsko ravnateljstvo je izdalo razglas, s katerim se prepovedujejo na podlagi § 6. zakona iz leta 1875. vsi javni obhodi in shodi pod milim nebom. Tozadevni prestopki se bodo kaznovali z zaporom do šest tednov ali denarno globo do 400 kron.

ŠPIONAZNA AFERA V ŠIBENIKU.

Kakor smo že poročali, so v Šibeniku aretirali več Italijanov, ki so osumljeni vo-hunstva v korist Italije. O tej zadevi smo prejeli sedaj sledeče podatke: Nek inženir je napravil ovadbo na vojaško poveljstvo, v kateri je navadel slučaje, ki obteÙujejo nekatere uradnike. Tej ovadbi je sledilo več hišnih preiskav, na podlagi katerih so bili aretirani sledeči uradniki: Colombi, ki je tožen veleizdaje, ÷aljenja Njega Velikanstva in pa špionaÙe v korist Italije, ker se je sam hvalil, da je italijanski častnik in da je vohun. Izjavil je nadalje, da je že poslal v Italijo glavne podatke.

URADNO POROČILO O DOMOLJUBNIH MANIFESTACIJAH NA DUNAJU.

V včerajšnjih ranih urah so se zbrale pred borzo velikanske množice, ki so razmotrivate zgodovinske dogodke. Ko so došla prva poročila, da so se razmere s Srbijo prekinile, je množica navdušeno ploskala in klicala živo cesarju. Velikanska množica se je pomi-

kala k spomeniku dunajskega polka Deutschmeister. Peli so domoljubne pesmi, klicali živio cesarju Francu Jožefu in nemškemu cesarju Viljemu.

Posebne odredbe.

Današnja »Laibacher Zeitung« objavljala sledeče odredbe, ki jih objavljamo v informacijo naših bralcev. Naj se v čast in slavo premile, čestitljive naše habsburške monarhije točno izpolnjujejo. Slovensko ljudstvo naj tudi v tem zgodovinskem času z malenkostmi dokáže,

da hrib in hrast se omaja,
zvestoba Slovencev pa trdna
in neomajljiva ostane!

Ukaz vsega ministrstva z dne 25. julija 1914.,
s katerim se odredujejo izjeme od obstoječih zakonov.

Na podstavi zakona z dne 5. maja 1869. leta (drž. zak. št. 66) se vsled sklepa vsega ministrstva, izprošivši Najvišje odobrilo, temeljem člena 20. državnega osnovnega zakona o občinah pravicah državljanov z dne 21. decembra 1867. leta (drž. zak. št. 142), začasno razveljavljajo določila členov 8, 9, 10, 12 in 13 tega državnega osnovnega zakona v vseh kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru.

S tem nastopijo vse v §§ 3 do 7 zakona z dne 5. maja 1869. leta (drž. zak. št. 66), navedene posledice.

Pri kaznovanju prestopkov zoper v teh paragrafi obsežene ukaze in prepovedi ter zoper odredbe in določila, ki so jih izdala oblastva v njih izvršitev, in zoper policijske zaupnike, izdane na podstavi § 8 tega zakona, naj se uporabljajo določila § 9. tega zakona.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Ukaz ministrstva za notranje stvari in pravosodnega ministrstva v sporazumu s finančnim in trgovskim ministrstvom z dne 25. julija 1914.,

s katerim se prepovedujejo na Srbskem izhajajoče perijodne tiskovine in odreduje revizija od tam dohajajočih neperijodnih tiskovin.

Za dobo veljave ukaza vsega ministrstva z dne 25. julija 1914 (drž. zak. št. 158), o začasni ustavitvi člena 13. državnega osnovnega zakona o občinah pravicah državljanov z dne 21. decembra 1867. leta (drž. zak. št. 142), se izdajajo glede na Srbskem izhajajočih tiskovin sledeče uredbe za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

§ 1.

Na Srbskem izhajajoče perijodne tiskovine se prepovedujejo.

Ta prepoved obsega tudi prepoved izdajanja vsakega v tuzemstvu ali inozemstvu spisanega prevoda ali vsake druge izdaje, naj obsega ta prevod ali izdaja vso vsebino perijodne tiskovine ali samo en del.

Uvoz in razširjanje takih tiskovin je vsakomur zabranjeno.

C. kr. pošta ne sme sprejeti nobenega naročila na te tiskovine in jih ne sme prevažati.

§ 2.

Perijodne tiskovine v § 1. oznamenjene vrste, ki dohajajo v carinsko in pošto uradovanje, se morajo izročiti državnim pravdnistvom.

§ 3.

Neperijodne, iz omenjenega inozemstva dohajajoče tiskovine so podvržene policijski reviziji, predno se jih sme izročiti strankam, upravičenim za prejem.

Revizijo na Nižjeavstrijskem, Češkem, Moravskem, Štajerskem, Primorskem in v Bukovini dohajajočih pošiljatev opravljajo policijska ravnateljstva na Dunaju, oziroma v Pragi, Brnu, Gradcu, Trstu in Černovicah, revizijo za Galicijo namenjenih pošiljatev glede v okoliš lvovskega višjega sodišča uvedenih pošiljatev c. kr. policijsko ravnateljstvo v Lvovu, glede v okoliš krakovskega višjega sodišča uvedenih pošiljatev pa c. kr. policijsko ravnateljstvo v Krakovem. Glede v druge dežele uvedenih pošiljatev opravlja to revizijo predsedstvo političnega deželnega oblastva.

Iz omenjenega inozemstva dohajajoče pošiljate neperijodnih tiskovin, naj bodo namenjene za knjigotržce ali druge osebe, se morajo torej od carinskih uradov, katerim so se dostavile v carinsko odpravo, odkazati glavnemu carinskemu uradu na sedežu onega oblastva, ki je v zmislu predstojajočih dveh odstavkov poklicano, da izvršuje revizijo.

Omenjenim glavnim carinskim uradom dohajajoče pošiljate tiskovin se morajo v svrhu revizije takoj naznaniti dotičnim policijskim ravnateljstvom, oziroma predsedstvu političnega deželnega oblastva.

Neperijodne tiskovine, ki dohajajo iz omenjenega inozemstva kot pisemske poštne pošiljate in niso podvržene dostavi k carinskemu uradu, se morajo od vstopnih izmenjevalnih poštih uradov neposredno izročiti omenjenim oblastvom.

§ 4.

Pošiljate neperijodnih tiskovin, o katerih ni pomisleka, naj se brez zamude izročajo.

Po sodni odločbi prepovedane tiskovine, ki se jih je našlo ob reviziji, in one, katerih razširjanje se je po četrtem odstavku tega paragrafa od upravnega oblastva že ustavilo, se morajo izročiti in zapleniti ter je uvesti kazensko postopanje.

Druge tiskovine predmetne vrste, proti katerih dopustitvi se pokažejo pomisleki z ozirom na javno korist, naj se uradno shranijo.

Policijska ravnateljstva, oziroma predsedstva političnih deželnih oblastev naj se kakor hitro mogoče prepričajo o vsebini takih tiskovin. Ako se spozna, da je treba z ozirom na javno korist ustaviti razširjanje tiskovine, naj to deželni poglavar odredi.

Ustavitev se razglasi po deželnem listu.

§ 5.

Prestopek tega ukaza se kaznuje po sodiščih, poklicanih v kazensko sodništvo za tiskovne zadeve, po § 9. zakona z dne 5. maja 1869. leta (drž. zak. št. 66).

§ 6.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Ukaz ministrstev za trgovino in notranje stvari z dne 25. julija 1914.,
o ravnanju s poštami pošiljatkami.

Z ozirom na ukaz vsega ministrstva z dne 25. julija 1914 (drž. zak. št. 158), s katerim se je začasno ustavil člen 10. državnega osnovnega zakona o občinah pravicah državljanov z dne 21. decembra 1867. leta (drž. zak. št. 142), se izdajajo za ravnanje s poštami pošiljatkami vseh vrst za v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele naslednja določila:

§ 1.

Pristojna cesarska varnostna oblastva so pooblaščenca, vse poštne pošiljate vsake vrste na poštah vsak čas pregledovati po uradnih, ki so za to pravilno legitimovani, in pošiljate brez navedbe vzrokov dati zapleniti ali odpreti.

Odposlani uradnik cesarskega varnostnega oblastva sme pošiljate pregledovati le v nepretrgani navzočnosti načelnika poštne urada ali uradnika, ki mu pošto in telegrafsko ravnateljstvo posebej naroči ta uradni posel.

§ 2.

Na posebno zahtevanje cesarskega varnostnega oblastva se morajo na poštah uradih z manjšim prometom oddane ali v izročitev dohajajoče poštne pošiljate odkazati drugemu poštному uradu, da jih eventualno pregleda odposlanec cesarskega varnostnega oblastva.

Dan, katerega se začne in ustavi vsaka posamezna taka odredba, naznani cesarsko varnostno oblastvo pravočasno pristojnemu poštному uradu in telegrafskemu ravnateljstvu, ki dá potrebna naročila poštam, ki pridejo v poštev.

§ 3.

Vse pošte so dolžne poštne pošiljate, ki jih predstojna oblastva ter cesarska varnostna oblastva določno oznamenijo, začasno izključiti od odprave in vročitve in jih imeti pripravljene na razpolaganje pristojnim cesarskim varnostnim oblastvom.

§ 4.

Vse pošte so dolžne vse poštne pošiljate, o katerih se po pravici domneva, da so v stanu škodovati vojaškim interesom, predložiti poštному uradu in telegrafskemu ravnateljstvu, ki mora nemudoma poizvedovati odredbo pristojnega cesarskega varnostnega oblastva.

§ 5.

Pisma z vrednostjo in paketi z napovedano vrednostjo nad 100 K ostanejo hranjeni na pošti dotlej, da se odloči o zaplombi, in se izroče cesarskim varnostnim oblastvom šele tedaj, če so bili zaplenjeni.

Pisma z vrednostjo in paketi z napovedano vrednostjo nad 100 K se smejo odpirati le v navzočnosti uradnika poštne urada, ki se mu je to naročilo, s predpisanimi v poštному prometu za odpiranje takih pošiljatev.

§ 6.

Poštne pošiljate vsake vrste, ki se izroče cesarskim varnostnim oblastvom, da jih zaplenijo ali odpro, naj poštni urad vpisuje po njihovih znakih v seznamek, ki ga je pisati v dveh izvodih. V izvirniku, ki ostane na poštному uradu, potrdi cesarsko varnostno oblastvo prevzetje; kopija se izroči prevzemajočemu oblastvu.

Poštne pošiljate vsake vrste, ki jih vrne cesarsko varnostno oblastvo poštному uradu, ko jih je pregledalo ali odprlo, naj zopet prevzame poštni urad ter to potrdi v kopiji seznamka.

Take pošiljate, ki so se bile odprle, mora cesarsko varnostno oblastvo uradno zapreti in opremiti z zaznamkom: »Odpri državna policija«.

S pošiljatkami, ki so došle poštному uradu nazaj od cesarskega varnostnega oblastva, se ravna po navadi.

§ 7.

V tistih mestih z lastnim ustavom, v katerih ni posebnega cesarskega policijskega oblastva, mora v tem ukazu pristojnemu cesarskemu varnostnemu oblastvu izročene pravice izvrševati tisto okrajno glavarstvo, ki ima v dotičnem mestu svoj uradni sedež, ali kateremu poveri izvrševanje teh pravic deželni poglavar.

§ 8.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve. Ukaz ministra za deželno bran in ministra za notranje stvari z dne 25. julija 1914., da se zabrani prekršiti vojno dolžnost s tem, da se prestopijo meje.

Na podstavi § 17., točka 4., odstavka drugi, zakona z dne 5. julija 1912, drž. zak. št. 128, s katerim se uvaža nov vojni zakon, se ukazuje tako:

§ 1.

Vojni dolžnosti podvrženim je prepovedano prestopiti meje monarhije v smeri proti inozemstvu.

§ 2.

Izjeme te prepovedi lahko dovoli na prošnjo stranke politično deželno oblastvo njenega bivališča sporazumno s pristojnim kornim (domobranskim) poveljstvom v slučajih, ki so vredni posebnega ozira, če je izključeno, da se s prestopkom meje prekrši vojna dolžnost.

§ 3.

Prestopke tega ukaza kaznuje — ne kratič preganjanja po vojnem zakonu ali po splošnih kazenskih zakonih — politično okrajno oblastvo, v katerega okolišu mora obdolženec priti na nabor, po ministrskem ukazu z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198, z globo od dveh do dvesto kron ali z zaporom od šest ur do 14 dni.

§ 4.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

RAZGLAS

c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko z dne 26. julija 1914, št. 197 Praes., s katerim se dogovorno s c. kr. višjim državnim pravdnistvom v Gradcu določuje rok za polaganje dolžnih izvodov periodičnih in neperiodičnih tiskovin.

Na podstavi zaukaza vsega ministrstva z dne 25. julija 1914, s katerim so se ukrenile po zakonu z dne 5. maja 1869, drž. zak. št. 66, izjemne odredbe, se po § 7., lit. b, navedenga zakona rok za polaganje dolžnih izvodov tiskovin, ki jih je v zmislu § 17. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862, drž. zak. št. 6, iz l. 1863., oddajati pri varnostnem oblastvu kraja njih izdaje, oziroma na krajih, kjer ima c. kr. državno pravdnistvo svoj sedež, tudi pri tem določuje, tako:

Periodične tiskovine se morajo tri ure pred izdajo ali razpošiljavitvijo, vse druge neperiodične tiskovine pa 8 dni pred izdajo položiti pri navedenih oblastvih.

To se daje na občno znanje.

C. kr. deželno predsedstvo.

C. kr. deželni predsednik:
Schwarz.

Razne stvari.

Kako je bil Pašić na smrt obsojen. Pred več kakor 30 leti se je Pašićeve ime prvokrat mnogo imenovalo, ko je bila razkrita zarota rusofilskih radikalcev proti kralju Milanu. Vse zarotnike so pozapri, samo eden je še o pravem času ušel v tujino, Nikola Pašić, in vrnil se je v domovino šele ob času, ko se je kralj Milan kraljestvu odpovedal, ker je bila razglašena splošna amnestija. Agitacija proti dinastiji Obrenovićev se je takoj zopet začela, ko se je Milan nenadoma vrnil iz Pariza in se dal od mladega kralja Aleksandra imenovati za vrhovnega poveljnika vse oborožene sile. To je bilo leta 1899., in nekega poletnega dne se je zgodilo, da je topničar Knežević na javni cesti na bivšega kralja z revolverjem streljal. Poizkus se je ponesrečil, Kneževića so aretirali in mož je priznal, da ga je radikalec Pašić najel za umor. Nato sta bila Knežević in Pašić obsojena na smrt na vislicah. Topničarja so potem res usmrtili, Pašića pa so pomilostili in ga iz ječe poklicali naravnost v konak. In pozneje se mu je z dejanskim sodelovanjem pri zaroti proti kralju in kraljici posrečilo, da je opral s sebe vsako sumnjo kakega dinastičnega čuta.

Slovaški otroci na Dunaju. Dne 15. t. m. se je pripeljalo 35 slovaških otrok na Dunaj, da si ogledajo cesarsko mesto. Otroke so na kolodvoru sprejeli in pozdravili zastopniki čeških učiteljskih društev. S kolodvora so otroci odkorakali pred Komenskega šolo. Malim popotnikom kar ni hotelo v glavo, čemu je tako krasna šolska stavba zaplankana z deskami. In otroci so kar strmeli, ko se jim je pojasnilo, zakaj je to napravil dunajski občinski zastop. Ogleдали so si nato Komenskega šolo v Favoritih, kjer so jim šolarji »Komenskega« zapeli nekaj slovaških in čeških pesmi. Slovački jim niso ostali dolžni. Zapeli so svo-

je slovaške pesmi: »Nad Tatro se bliska«, »To Slovaško naše« in druge. Starši, kateri so bili pri slavnosti navzoči, se niso mogli ubraniti solzam. Bilo vam je to nad vse lepo, pretresljivo pobratimstvo češko-slovaško, ki bo češko-slovaški mladini ostalo v spominu do groba. Popoldne so si ogledali Schönbrun. Veselje jim je iskriilo iz jasnih oči, ko so se zvečer vsi srečni vračali na kolodvor.

Knjižna obrtna razstava v Lipskem 1914. Dne 10. t. m. se je vršila v avstrijskem muzeju za umetnost in industrijo pod predstvedstvom predsednika Christoph Reisserja in ob navzočnosti ministrskih svetnikov Wilhelm Haasa in barona Klimburga seja izvrševalnega odbora. Po daljšem referatu o avstrijski hiši, iz katerega se je razvidel vsestranski uspeh prvovrstnih izdelkov avstrijske industrije, naše knjižne obrti in umetništvo se je soglasno sklenilo prenesti po zaključku razstave v avstrijski hiši v Lipskem razstavljene objekte, in sicer v sedanji razvrstitvi na Dunaj v avstrijski muzej za umetnost in industrijo, da se da tako Avstrijem in predvsem delavstvu zadevnih strok, kateremu ni bilo možno udeležiti se svetovne razstave v Lipskem, približno skozi dva meseca v prihodnji zimi prilika za lažji ogled. Splošna sodba te prireditve je, da bodo imeli tudi interesirane trdke v gospodarskem opisu koristi in da bo taka v tuzemstvu tako priznana razstava dosegla gotovo z ozirom na tujski promet najboljše uspehe. Uvaževaje te okolnosti se je ministrstvo za javna dela izjavilo tako razstavo na Dunaju, katera bi bila prvo slične vrste z znatnim prispevkom podpirati pričakujoč, da bodo udeležene trdke z ozirom na pričakovani uspeh prireditve same prispevale primerne zneske. — Rezultat tozadevne okrožnice je že tudi sedaj zelo povoljen.

Miloš Pietor umrl. V nedeljo, dne 19. t. m., je zatnil oči v Budimpešti odlični slovaški buditelj in časnikar urednik Miloš Pietor v 38. letu. Miloš Pietor je bil urednik katoliškega tednika »Narodny Hlasnik«, uglednega lista v Turčanskem Sv. Martinu. Po svoji marljivosti in vestnosti je rajni dvignil rečni list na znatno višino. Študiral je v Parizu in je vrlo dobro umel vprašanja, ki se tičejo češko-slovaške vzajemnosti.

44.000 pisemskih znamk za »Matico«. Iz Plzna poročajo o zanimivi narodni požrtvovalnosti. Blagajniku mestnega odbora Osrednje Šolske Matice v Plznu je te dni oddal absoluten češke realke v Plznu Jurij Vaigl 19.000 pisemskih znamk, 610 peres, 446 vozniških listov in 1 kg staniola. Poprej pa je bil navdušeni nabiralec že podaril Matici 25.000 pisemskih znamk. **Deset tisoč hektarjev nemške zemlje v češke roke v enem samem letu (1913)** — tako tarnajo nemški listi, ko so bili prebrali v »Narodnogospodarskem Vestniku« resnico o tem, da je šest veleposestev v obsegu 9780 hektarjev prešlo v češko last. Ako prištejemo k tej vsoti še posamične parcele, ki so jih prodali nemški veleposestniki češkim kmetovalcem, pa lahko trdimo, da so pridobili Čehi leta 1913 10.000 hektarjev nemške zemlje. Ta izguba je zadela Nemce zlasti na jugu in na jugovzhodu.

»Przeglad polski«, ena najboljših poljskih revij, je po 48letnem obstoju, prenehal izhajati. Ustanovili so ga leta 1866. Jožef Szujski, Ljudevit Wodzicki, Stanisław grof Tarnowski in Stanisław Koźmian. Na poljsko družbo je imel »Przeglad« znaten vpliv. Prenehal je izhajati, ker mu je manjkalo finančnih sredstev. Krakovski »Czas« pa poroča, da bo jeseni izšlo nadaljevanje rečene revije »Nowy Przeglad polski«, za katerim bodo stali krogi s krakovskega in lvovskega vseučilišča in z Akademije znanosti. Novi list ne bo glasilo nobene politične stranke, ne bo gojil strankarskih interesov, ampak bo gojil koristna življenjska načela. Njegova delavnost je preračunjena na bodočnost, a ne na današnji ali jutrišnji dan. Objavljal bo članke politično-socialne, gospodarske, znanstvene in literarne. »Nowy Przeglad polski« hoče delovati v splošno zblizanje razkosane poljske družbe.

Škof Karewicz iz Žmudska v ruskem Poljskem je bil poklican v Rim, ker so v njegovi škofiji nastali nemiri med Poljaki in Litvanci. Škof sam je litvanski nacional, ki uvaža, kakor trdijo poljski listi, v svoji škofiji oster protipoljski kurz. Proti njemu so zavzeli vsi poljski pa tudi laški listi neprijateljsko stališče.

Šenturška gora. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 2. avgusta 1914 ob pol 3. uri popoldne ob svoji petletnici društveno veselico z igro in srečolovom. Vrši se v vsakem vremenu. Društva vabimo!

Dreadnoughti — staro železo? Komaj so se države vrgle na gradnjo ogromnih vojnih ladij — dreadnoughtov, že se tem orjakom očita preživelost in nerabnost. Britski admiral sir Percy Scott, ki se je svoj čas z vso silo

zavzel za sedanjo težko oborožbo angleške vojne mornarice, izjavlja, da je čas za težke vojne ladje že minul, dreadnought je premagano stališče, sedaj nastopa doba podmorskih čolnov in aeroplanov. Admiral Fremantle je istaklo izjavil, da je vloga podmorskih čolnov izredno resna in važna, vendar pa bi bilo treba šele dokazati, da velike vojne ladje nimajo nobenega zmissla več. Ta dokaz pa bi mogla doprinese le vojna, kakor je n. pr. rusko-japonska vojna doprinesla dokaz, da torpedu ne gre tista važnost, ki se mu je bila pripisovala dotlej. Niti en slučaj ni znan, da bi se bila kaka ladja potopila potom torpeda. V portsmouthskih mornariških krogih tudi pritrjujejo Scottovemu mnenju, le toliko pristavljajo, da danes podmorski čoln še ni dosegel svojega viška, pač pa ga bo v bližnji bodočnosti; že danes je podmorski čoln odločilen v ozkih vodah, toda že se grade tipi, ki zavladajo tudi v širokem morju. Sir Hiram Maxim, znan mornariški in topniški tehnik, se po volnoma strinja s Scottom. Vsekakor je danes težko dohajati tehniko na vseh poljih in bi bila malo večja počakanost in dalekovidnost zlasti na vojnem polju velik blagor za davkoplačevalce.

Vsled strele zgorelo 30 hiš. V Dietersdorfu na Bavarskem je strela povzročila požar, ki je med 54 hišami jih uničil 29, pet so jih pa podrli, da so požar omejili. Brez strehe je 51 rodbin.

Urednik »Vorwärtsa« obsojen. V Berlinu je bil radi razžaljenja veličanstva obsojen urednik socialno-demokratskega »Vorwärtsa«, Alfred Scholz, v šesttedenski zapor, ker je v »Die Welt am Montag« 28. junija objavil članek: Kaiserhoch und Klassenkampf.

Jezerško. Med tujci, ki obiščejo v letnem času našo gorsko vas, se letos nahaja tudi kontreadmiral grof v. Lanjus s svojo soprogo in hčerko, tisto plemenito grofice, ki je igrala važno vlogo pri strašnem dogodku v Sarajevu. Ona se je vozila v drugem avtomobilu, ki je bil pri prvem atentatu močno poškodovan; obvezala je močno krvavečega Merizzija, ogledala je tudi majhno rano, katero je prizadejal kosček bombe kneginji Soliji, pomagala je nesti razno v konak, ji zatisnila oči in usta. Zanimivo je, kaj je pripovedovala o radodarnosti rajne kneginje. Zavod »sester božje ljubezni« je dobil od nje 500 K, sirotišnica škofa Stadlerja je tudi dobila okoli 500 K in zavod za mladeniče P. Puntigama 1000 K. — Želimo, da bi se v našem gorskem zraku okrepilo njeno zdravje, ki je vsled teh strašnih dogodkov gotovo trpelo.

Zadnje vesti.

URADNI KOMUNIKE O POLOŽAJU.

Dunaj. Danes ponoči je izšel komuniké vlade, ki izvaja, da je postal zunanji položaj tak, da je ozir na vojaške potrebščine najvišja postava. V državi so se zato ukazale odredbe, s katerimi se nastopi v notranji monarhiji proti zločinskim podjetjem, proti varnosti in v obrambo države, na drugi strani se pa morajo zadržati vsa na nameravano ogroženje javnih interesov. Prikrivati se morajo vse vojaške odredbe proti vohunstvu kakor tudi vse objave v lastni deželi o pripravah oborožene sile, ki se mora podpirati in ki se ji morejo pomožni izvir v lastni deželi v najširši meri otvoriti. Glede na resnost te resne ure se sme z gotovostjo pričakovati, da veliko odgovornost za ta korak vsi prebivalci skupno naše domovine znajo upoštevati. Vlada je v polni zavesti velikih žrtev, ki se vsem slojem prebivalstva nalagajo dobrovoljno: uboganje izrednih odredb bo te žrtve olajšalo, da se bodo omejitve lažje prenašale, ki so bile le pod silo potrebe izdane in se prej ko mogoče zopet uvedejo redne razmere. Na podlagi § 14. drž. temeljnih postav se izda pet cesarskih odredb in ministrske odredbe, ki se takoj uveljavijo. Cesarske odredbe se ozirajo med drugim na prenašanje pravic politične uprave najvišjemu poveljniku vojnih sil v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji. Druge izdane ministrske odredbe se tičejo med drugim odprave o drž. temeljnih določilih o osebnosti, hišne pravice, družtvenega in shodnega prava, pismene tajnosti svobode časopisja, prenehanje porotnih sodišč, omejitve potnih listov, postavljene civilnih oseb radi keznjivih dejanj proti vojni sili pod vojaško kazensko sodstvo, izda se prepoved o izvozu več predmetov, uveljavi se postava o vojnih dajatah. Z najvišjim pooblastilom se danes zaključuje zasedanje drž. zbora, kakor tudi zasedanje dež. zborov v Dalmaciji, na Kranjskem, Goriškem, Moravskem, Zgornjem in Spodnjem Avstrijskem, v Šleziji in na Štajerskem. Podobne odredbe se izdajo tudi za Ogrsko, Bosno in Hercegovino. (To poročilo smo že v izveščku zjutraj objavili.)

ODNOSAJI RUSIJE.

Dunaj. Danes je prišel v zunanje ministrstvo ruski zastopnik knez Kudašev. Njegov obisk je imel namen izposlovati podaljšanje roka za srbski odgovor. Tej prošnji se ni ugodilo.

NAŠ SRBSKI POSLANIK DOŠEL NA DUNAJ.

Dunaj. Naš belgrajski poslanik baron Giesl se je pripeljal na Dunaj.

NAJETJE POSOJILA.

Dunaj. Finančno ministrstvo se pogaja za najetje kratkodobnega posojila s kreditnimi zavodi.

KAKO JE NASTALA GOVORICA, DA JE SRBIJA NAŠE POGOJE SPREJELA.

Budimpešta. Sinoči ob sedmih zvečer je ogrski ministrski predsednik oficijelno objavil sledečo izjavo: Naš poslanik v Belgradu je 10 minut pred šest uro sprejel odgovor srbskega ministrskega predsednika Pašiča. Ker odgovor srbske vlade ni zadovoljil, je poslanik baron Giesl s člani poslaništva zapustil Belgrad. V Budimpešti so bile oheraj razširjene najrazličnejše govorice. Popoldne se je v Budimpešti razneslo, da je Srbija sprejela vse pogoje in sicer z ozirom na obvestila »Samouprave«.

RUMUNIJA.

Bukarešt. »Independence roumaine« pravi, da je avstro-ogrsko nota ustvarila položaj, katerega resnost ne more nikdo tajiti. Kar se tiče onih točk, ki se nanašajo na atentat v Sarajevu, mora tem točkam vsak civiliziran človek pritrčiti. Po sedanjih izjavah je Srbija pokazala, da se tem dolžnostim ne bo odtegnila. Kar se pa tiče političnega dela note, pa vsebuje delikatna vprašanja, ker ni dokazan noben vladen čin, da bi se moglo zahtevati od uradnih državnih organov obračun. List meni, da se bo dalo najskrajnejše preprečiti.

»Politique« prizna upravičenost vsake države, da čuje nad svojo varnostjo. Na prijateljih obeh držav je, da posredujejo. Rumunija, ki je že lansko leto dokazala dobro voljo zblizati obe državi, bi z uspehom lahko prevzela nalogo posredovalca.

»Adeverul« naznanja iz diplomatičnih krogov, da je nota razumljiv izraz razburjenja napram svojeglavnosti Srbije, proti kateri je bila Avstro-Ogrska doslej brez moči. Smatra se, da hoče Avstro-Ogrska s svojo noto razjasniti položaj, ki vlada doslej med obema sosednjima državama, tako glede na Bosno in Hercegovino, kakor tudi glede na srbsko iredento. Avstrija hoče obvarovati svojo čast kot velesila.

ZADNJE POROČILO O POLOŽAJU.

Dunaj. Do opoldneva se položaj še ni poostiril. Kljub najskrajnejšim odredb cesarske vlade za ponižanje nehvaležne Srbije, ki je vzrok, da je sveta kri poročila našo zemljo, se še upa, da ne bo vojske.

VOJVODA PUTNIK VOJNI VJETNIK.

Dunaj. Korespondenčni urad poroča, da se bo vojvoda Putnik do konca vojske smatral za vojnega vjetnika. Po nekem drugem poročilu bo pa Putnik izpuščen na svobodo.

ČASTNIKARSKI GLASOVI.

Curih. »Berner Bund« javlja: Nemški častniki, ki se nahajajo v Švici, so dobili nujno naročilo, biti takoj na odhod pripravljeni.

Dunaj. Vesti, da bodo avstrijske čete zasedle danes Belgrad, se oficijelno še ne potrjujejo.

London. Med Anglijo in Francijo se vrše dogovori, kako lokalizirati vojno ali kako najti izhod, da se vojna sploh prepreči.

Petrograd. Stališče Rusije glede na spor med Avstrijo in Srbijo je doslej še neznan. Ruski listi pišejo, da v slučaju, da Avstrija povzame vojne korake proti Srbiji in se je dejansko loti, Rusija kot največja slovanska država tega nikakor ne bo mogla dopustiti in bo morala dejansko vmes poseči. Sploh je rusko časopisje proti Avstriji zelo bojevit.

Budimpešta. Aretirani šef srbskega generalnega štaba vojvoda Putnik je bil prepeljan v korno poveljstvo.

Zagreb. Nemško opozicionalno glasilo piše: Dogodki so prisilili Avstro-Ogrsko na pot, ki jo je morala nastopiti z ozirom na svojo pravico in ugled. Vsi narodi monarhije so zvesti do monarhije in dinastije in so si zato v svesti tega momenta prej bodo krepko držali na tem, da se Srbija ne bo odtegnila izpolnitvi zahtev.

Listi Starčevićeve stranke pišejo, da ima Avstrija popolno pravico do tako težkih zahtev, ker so jo k temu prisilile oficijelne osebe, ki so direktno ali indirektno sodelovale pri groznem zločinu v Sarajevu.

Rim. Z ozirom na avstro-ogrsko noto piše »Italia«: Demarša v Belgradu kaže vso ono slovesno resnost, ki jo mora imeti.

zahteva, da mora Srbija odgovoriti v tako kratkem času, nikakor ne preseneča, ker so zahteve napram Srbiji tako naravne in upravičene, da bi bilo nemogoče dovoliti o tem kako diskusijo, in ravno ta kratki rok daje upanje, da se konflikt jutri poravnava.

»Vita« trdi, da so diplomatični krogi prepričani, da se spor med Avstro-Ogrsko poravnava mirnim potom.

London. Z izjemo »Morningpost«, ki obsoja dejanje Avstro-Ogrske, izražajo vsi londonski listi, tudi liberalni, svoje simpatije do monarhije, ker je morala storiti ta korak v obrambo intrig, ki se delajo proti teritorialni integriteti Avstro-Ogrske, in svetujejo Srbiji, naj ugodí avstro-ogrskim zahtevam, da se tako prepreči evropska vojska.

»Times« upa, da Avstro-Ogrska še ni izgovorila svoje zadnje besede. Izražajo svoje simpatije do monarhije v boju proti velesrbskemu gibanju, opozarja pa tudi na grozeče zapletljaj, ki lahko ogrožajo obstoj monarhije.

× × ×

Če si predočimo vsa poročila o položaju, moremo v oči gled, da je odrejena delna mobilizacija naše armade upati, da še vedno ni izključeno, da se sedanja ostrakriza še vedno lahko mirno reši. Občudujemo našega presvetlega cesarja, ki v teh težkih dneh tako odločno vodi po Božji Milosti mu izročeno slavno habsburško monarhijo!

Ljubljanske novice.

LJUBLJANA V VAŽNEM TRENUTKU.

Naš list je sinoči ob 8. uri naznanil na svoji naznanilni deski, da Srbija na našo noto ni zadovoljivo odgovorila in da so se izdale potrebne vojne odredbe proti srbskim kraljevskim morilcem. Vse patrijotično ljubljansko prebivalstvo je navdušeno pozdravilo odločen korak naše vlade, ker tako, kakor je šlo, ne sme več iti naprej. Patrijotično ljubljansko prebivalstvo je dalo duška svojemu navdušenju. Po vseh gostilnah so se pele domoljubne avstrijske pesmi in se je slavil presvetli naš cesar Franc Jožef I. Velesrbska svojati, ki je bila prej tako glasna in ki je s smrtno grozila zaslužnemu načelniku naše stranke, se je poskrila v svoje kote. Slovenski ljubljanski junaki bodo, če pridejo na junaški mejdan, s svojo krvjo oprali v slavo in čast naše monarhije, v kateri smo že nad 600 let dobro in slabo preživeli, madež, da je zločinska jugoslovanska roka povzročila sedanji položaj!

VAŽNO SVARILO.

Z Dunaja, 25. julija. Kakor izve c. kr. brzojavni korespondenčni urad, imajo za varnost železniških prog skrbeti vojaške straže. Da se nezgode zabranijo, se opozarja in svari, da morajo straže proti vsakemu, ki na prvi klic ne obstane, rabiti orožje.

DOLŽNOST NAZNANJEVANJA NALEZ-LJIVIH BOLEZNI.

Zakon z dne 14. aprila 1913, drž. zak. št. 67, o zabrambi in zatiranju prenosnih bolezni, označuje škrlatico, difterijo (davic), abdominalni legar (tifus), grižo (difterijo), epidemsko otrpenje tilnika, porodniško mrzlico, legar z marogami, kozo, azijsko koleru, kugo, recidivni legar, gobavost (lepro), egiptovsko vnetje oči (trahom), rumeno mrzlico, vranični prisad (črtnico), smrkavost in steklost ter ugriznine pa na steklosti obolelih ali steklosti sumljivih živalih kot bolezni, ki jih je treba naznanjati.

Naredba ministra za notranje zadeve z dne 5. maja 1914 razširjuje z zakonitim pooblaščenjem krog teh bolezni, ki jih je treba naznanjati. Glede ošpic, dušljivega kašlja in mumps (vnetja ušesne slinavke) določuje namreč krajevno omejene naznanilno dolžnost, to je ošpice, dušljivi kašelj in mumps morajo se naznanjati v zdraviliščih, kopelih, letoviščih, zimskih stacijah in drugih krajih te vrste, ki jih z razglasom določi politična deželna oblast, dalje te tri bolezni ter rdečice in norice v zavodih in internatih, ki jih deželna politična oblast istotako označi razglasilnim potom.

Naznanilo je moči podati pismeno, ustmeno, brzojavno ali telefonsko; ako se je podalo telefonsko, mora se takoj ponoviti pismenim potom. V svrhu naznanjevanja so se izdale posebne tiskovine (naznanilo o kužni bolezni), katere uporabljati pa so dolžni le zdravniki in predstojniki bolnišnic, ki bodo te tiskovine dobivali od županstev.

Razen te splošne nalagata zakon in naredba zdravnikov v gotovih slučajih še neko posebno naznanilno dolžnost. Naznanjati imajo namreč poleg tega vsak prvi primer obolelosti ali sumnje obolelosti na škrlatici, difteriji, legarju z marogami, kozah, azijski koleri, kugi ali egiptovsko vnetju oči nemudoma, in sicer brzojavno, telefonsko ali ako se naznanilo tem potom ne more podati, posebno služu panu in politični okrajni oblasti, v mestih s svojim ustavom politični deželni oblasti. Na enak način naznaniti je županstvu vsak prvi slučaj steklosti.

Naloga župana je, da tudi s svoje strani najkrajšim potom naznani politični okrajni oblasti vsak prvi slučaj ene ravnoimenovanih bolezni.

Z enako naglico naznaniti je pri legarju z marogami, kozah, koleri ne le vsak prvi, temveč sploh vsak slučaj politični okrajni oblasti, v mestih s svojim ustavom deželni politični oblasti. Izjeme glede te posebne naznanilne dolžnosti uvaja naredba z ozirom na škrlatinko, difterijo in egiptovsko vnetje oči v onih krajih, ki jih ima določiti deželna politična oblast, v katerih se te bolezni trajno pojavljajo, kakor je to na pr. pogosto v velikih mestih.

V takih krajih razglasi županstvo primernim potom, da ima odpasti ta posebna naznanilna dolžnost.

Glasom naredbe imajo dalje zdravniki s posebnimi tiskovinami (končno naznanilo) županu naznaniti oddajo bolnika, obolelega za boleznijo, ki jo je dolžnost naznaniti, v bolnišnico, njega preselitev, kakor tudi ozdravljenje ali smrt.

Album slik iz življenja pokojnega prestolonaslednika in njegove družine.

Zbirka 16 krasnih slik, ki se dajo oddati in porabiti kot razglednice, ali pa se v celoti lahko hranijo kot lep spomin. Cena tega krasnega albuma je izredno nizka in znaša samo 1 K, tako, da stane torej posamezna slika samo 6 vinarjev. Vsaka slika odnosno razglednica je umetniško dovršena ter po svoji izvršitvi daleč presega vse podobne slike, kar jih je dosedaj izšlo. Slike, združene v tem albumu, predčujejo najznačilnejše dogodke iz življenja pokojnega prestolonaslednika, iz katerih je posebno razviden njegov ljudomilni značaj, moška moč ter skrb do lastne družine in vseh narodov velike avstrijske domovine. Ta krasni album se dobi in naroča v

»Katoliški Bukvar« v Ljubljani.